

MARIA MARINESCU-HIMU, *Metodica predării limbii latine*, [București, Editura didactică și pedagogică, 1964, 169 p. (litogr.).

O carte redactată cu o claritate remarcabilă, întocmită după un plan bine conceput. Începe determinând scopul studierii limbii latine în clasele ciclului mediu în școlile de cultură generală. Studiul limbii și literaturii latine, predat de cadre cu temeinice cunoștințe de specialitate, oferă posibilități prin care se pot conduce elevii spre a cunoaște bazele concepției materialiste despre lume. Elevii vor fi puși « în situația de a discerne caracterele esențiale ale societății în diferite etape de dezvoltare, nascându-se în sufletele lor convingeri care au drept consecință atitudini active și entuziaste » (pag. 4). Deci profesorul de limbă latină din școala de cultură generală trebuie să aibă mereu în minte faptul că-i sînt încredințați copii pe care să-i predea societății înarmați cu o sănătoasă concepție despre lume și viață, cu o concepție științifică.

Cele patru veacuri de învățămînt al limbii latine în țara noastră au reușit să formeze o tradiție, tradiție întărită prin constatarea că numai prin acest studiu se poate ajunge la aprofundarea cunoștințelor de limbă maternă și la lărgirea orizontului cultural al tinerelor vîrstare.

Subliniind valoarea educativă a studiului limbii latine, prof. M. Marinescu-Himu stăruie asupra noului procedeu ce trebuie însușit în predare: « limba latină își va îndeplini sarcina de a forma omul nou, dacă vom înceta definitiv de a vedea într-o odă din Horațiu sau un cîntec din Catul, într-o satiră din Iuvenal sau o pagină din Tacit, doar un text în care căutăm cu lăcomie o construcție gramaticală rară sau un pasaj sensibil de interpretări controversate. Munca ni se va irosi zadarnic » (pag. 23).

În capitolele următoare autoarea face un amănunțit istoric al învățămîntului limbii latine, în antichitate, în evul mediu, în timpul Renașterii și, separat, istoricul învățămîntului limbii latine în țara noastră. Această trecere în revistă o găsesc cu totul instructivă celor care o vor folosi. Stadiile evoluției, începînd de la Quintilian, deci de la primul profesor oficial, primul profesor plătit de stat ca să îndrume o muncă educativă, și ajungînd pînă în zilele noastre, vor preciza în mintea tînrului cititor marele rol educativ, de-a lungul veacurilor, al limbii și literaturii latine, acest însemnat vehicul al unei străvechi civilizații.

În partea principală a lucrării se discută programele și manualele școlare. Ca act « oficial și obligatoriu » (pag. 56), emis de Ministerul Învățămîntului, programa școlară fixează cuantumul de cunoștințe pentru fiecare obiect din planul de învățămînt, pe clase. Conținutul științific al programelor din școala noastră de cultură generală se reflectă în manuale, întrucît autorii le elaborează tocmai pe baza acestor programe.

După ce se dezbate în amănunt tehnica unei reușite traduceri din latinește în românește, se precizează procedeele de predare a gramaticii, a vocabularului și a lecțiilor de lectură din autorii latini. Tot ce este în legătură cu o bună și izbutită predare este în atenția autoarei care subliniază totdeauna aplicația practică a regulilor enunțate. Schema de la pag. 83 este ilustrativă în această privință. Se recomandă a se începe cu încadrarea autorului în epoca în care a trăit și a scris, descrierea pe scurt a evenimentelor de seamă, în legătură cu fragmentul de predat. Pînă și cele mai mici detalii ca întocmirea îngrijită și bine gîndită a schemei sinoptice sînt redată cu grija cuvenită. La lecțiile de literatură, cînd fragmentul cuprinde versuri, se recomandă încheierea lecției cu lectura de către profesor a unei izbutite traduceri. Mijloacele artistice folosite au o importanță deosebită pentru a deștepta interes în mintea tineretului.

Diferitele tipuri de lecție (lecție de comunicare de noi cunoștințe, lecție de verificare, de recapitulare, lecție mixtă), cu planurile lor, sînt tratate judicios și explicit pentru a putea fi puse în aplicare și folosite în clasă de oricare profesor.

Volumul se încheie cu planificarea anuală, schițată la fiecare clasă pe trimestre

În citatele latinești s-au strecurat unele greșeli: *vetum aetas* (p. 133); *facte* pentru *facta* (p. 131); *ominis* pentru *omnia* (p. 129); *Troianos opes* pentru *Troianas opes* (p. 95).

Metodica predării limbii latine în școala de cultură generală este o carte utilă, o carte a cărei lipsă o simțeam, de aceea o recomand cu toată căldura și convingerea.

D. Crăciun

Journal of Classical Studies, vol. XII, 1964, Kyoto, The Classical Society of Japan, 200 p., 8°.

Un clișeu frecvent al stilului publicistic asociază epitetul «îndepărtată» de numele Japoniei. Volumul primit de redacția revistei noastre reprezintă o strălucită dezmințire a acestei asociații de cuvinte. Savanții japonezi grupați în jurul Societății clasice și al Centrului de studii elenice al Universității din Kyoto nu s-au apropiat de clasicismul european cu curiozitatea diletantului pentru o civilizație «exotică», ci, învingând dificile bariere lingvistice, cu seriozitatea omului de știință hotărât să aducă o contribuție originală la cunoașterea și explicarea fenomenului cercetat. Reușita este incontestabilă: pe cititorul care parcurge revista nu-l impresionează numai numărul mare al colaboratorilor (27, incluzând autorii de recenzii), mărturie a vitalității studiilor clasice în Japonia, ci și varietatea subiectelor tratate (filozofie, istoria religiilor, istorie literară, supraviețuirea antichității etc., la care se adaugă și domeniile numeroaselor recenzii), precum și, desigur, ținuta științifică a contribuțiilor: din nefericire, cititorul european este redus la mult prea sumarele rezumate englezești ale articolelor (dintre care trebuie să regretăm că lipsește raportul lui M. Kubo despre Centrul de studii elenice; lectura acestuia ne-ar fi permis o mai bună cunoaștere a activității clasiștilor niponi).

Dăm mai jos, în conformitate cu uzajul înrădăcinat pentru prezentările de publicații periodice, sumarul volumului:

- Y. Hiraishi, *Teoria ideilor la Philon* (p. 1)
- Y. Hirokawa, *Eros în Theogonia lui Hesiod, v. 120 sqq. și 201 sqq.* (p. 13)
- Y. Shinmura, *Observații asupra mării rhetre a Spartei* (p. 27)
- T. Imamichi, *Idee și concept general la Platon* (p. 40)
- K. Kusayama, *Miscarea dezordonată în Timaeus* (p. 56)
- N. Hujii, *Un aspect al lui Martial — tema banilor* (p. 74)
- M. Kaneiwa, *Istoriografia medievală și cultura clasică* (p. 87)
- N. Fujisawa, *Eleatica (Parm., fr. 3, și Arist., Phys. Z. 9, 239 b 5—9)* (p. 99)
- M. Kubo, *Raport asupra Centrului de studii elenice* (p. 110)
- Ch. Matsudaira, *Raport asupra celei de a IV-a adunări generale a F.I.E.C.* (p. 114).

Urmează o bogată rubrică de recenzii (p. 117—174), rezumatele englezești ale articolelor (p. 175—182), sumarele principalelor reviste de specialitate (183—190), indici etc.

I. Fischer